

**Generalitat
de Catalunya**

Usos lingüístics a l'Administració de Justícia 2008

Febrer 2009

1. PRESENTACIÓ

1.1. Presentació i objectius

La Secretaria de Política Lingüística i el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, amb el suport de l'Idescat, han promogut la realització del present estudi sociolingüístic de caràcter quantitatiu per tal de conèixer **els usos lingüístics a l'Administració de Justícia de Catalunya**.

L'estudi que es presenta a continuació té com a objectiu descriure i analitzar els usos i actituds lingüístics de les oficines judicials de Catalunya.

En el present document apareixen les dades sintètiques en referència als objectius concrets:

1. El usos lingüístics
2. El context lingüístic
3. Les actituds envers la llengua catalana

1.2. Metodologia

Univers: la totalitat de les 559 oficines judicials ubicades a Catalunya.

Font de dades: relació d'oficines judicials proporcionada pel Departament de Justícia de Catalunya.

Mètode de realització de l'entrevista: Tramesa d'una carta de presentació de l'estudi, concertació de cita i enquesta personal assistida per ordinador als secretaris judicials de cada jutjat.

Instrument de mesura: Qüestionari estructurat amb entrevista a la persona seleccionada i recollida d'informació addicional per part de l'enquestador.

Treball de camp: Durant els mesos de octubre i novembre de 2008.

2. USOS LINGÜÍSTICS

2.1. Retolació

- Al voltant del 75% dels rètols principals estan escrits en català, un 25% en ambdues llengües i és testimonial (menys d'un 1%) els rètols principals escrits només en castellà. En general no s'aprecien grans diferències entre la percepció del secretari judicial i la realitat observada per l'enquestador.
- En el cas dels rètols interiors sí que varien la percepció del secretari judicial i l'observació de la realitat per part dels entrevistadors. En gairebé tots els casos, la percepció de l'entrevistat és que hi ha més rètols en català dels que realment hi ha.
- L'Àmbit Metropolità i l'Àmbit Jurisdiccional Penal són els que presenten uns percentatges més baixos de rètols principals escrits només en català (65,9% i 56,0% respectivament)

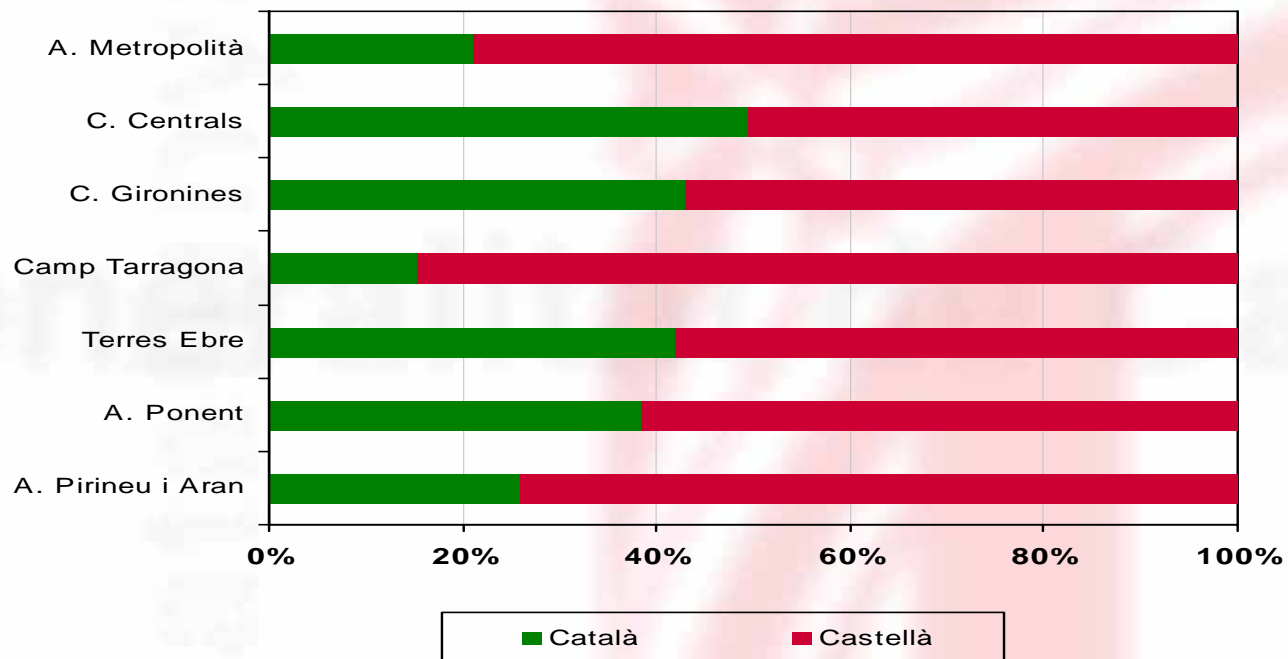
2.1. Retolació

<i>El rètol principal de l'òrgan judicial on treballa està escrit en...</i>						
	Declaració			Observació		
	En català	En castellà	En les dues llengües	En català	En castellà	En les dues llengües
Àmbit Metropolità	71,3%	1,2%	27,4%	65,9%	1,1%	33,0%
Comarques Centrals	76,5%	0,0%	23,5%	86,4%	0,0%	13,6%
Comarques Gironines	92,7%	0,0%	7,3%	90,9%	0,0%	9,1%
Camp de Tarragona	88,9%	0,0%	11,1%	92,2%	0,0%	7,8%
Terres de l'Ebre	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Àmbit de Ponent	68,8%	0,0%	31,3%	91,3%	0,0%	8,7%
Alt Pirineu i Aran	80,0%	0,0%	20,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Àmbit Civil	71,4%	1,7%	26,9%	67,2%	1,5%	31,4%
Àmbit Penal	63,5%	0,7%	35,8%	56,0%	0,6%	43,4%
Àmbit Contenc. Adm.	95,2%	0,0%	4,8%	96,4%	0,0%	3,6%
Àmbit Laboral	81,8%	2,3%	15,9%	89,8%	2,0%	8,2%
Àmbit Mixt	89,8%	0,0%	10,2%	90,3%	0,0%	9,7%
TOTAL	76,3%	0,9%	22,8%	73,9%	0,7%	25,4%

Han respost aquesta pregunta 469 jutjats i s'ha pogut fer observació directa de 536 jutjats.

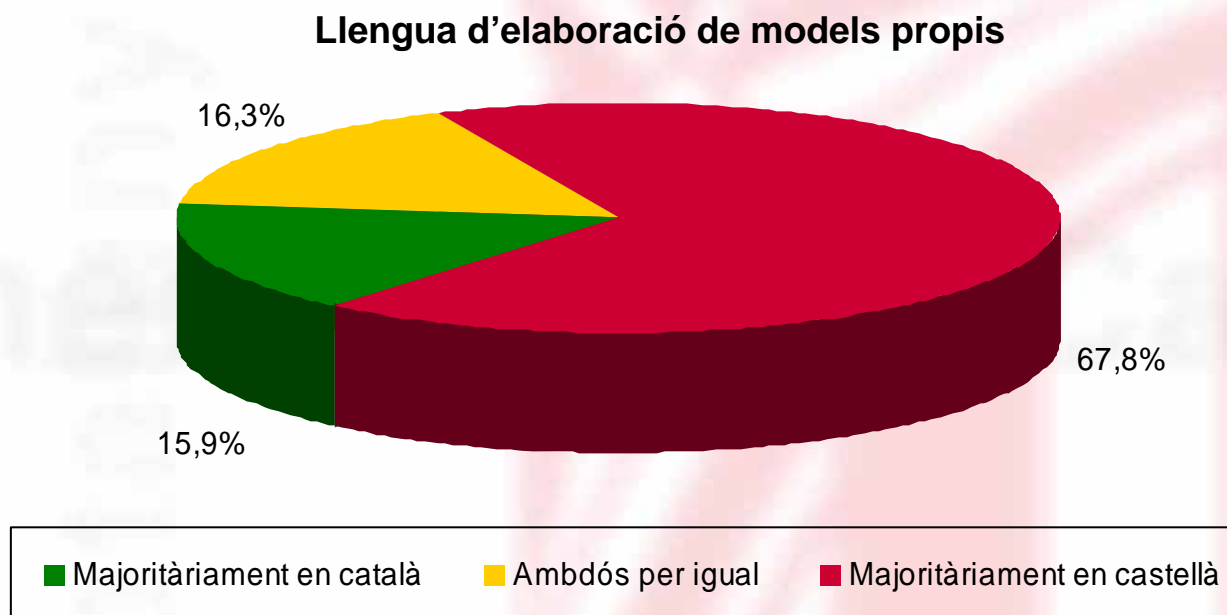
2.2. Llengua utilitzada en els judicis

- D'acord amb l'opinió dels secretaris judicials entrevistats, la llengua catalana és present en el 25,2% dels judicis celebrats.
- La presència del català en els judicis varia del 49,5% de les Comarques Centrals al 15,4% en el cas dels jutjats del Camp de Tarragona i del 55,7% de l'àmbit contenciós administratiu al 16,0% dels jutjats penals.

2.3. Llengua dels models de documents creats

- El 15,9% de jutjats utilitzen el català a l'hora d'elaborar models propis mentre que 67,8% utilitzen el castellà
- Les diferències més significatives les trobem en l'anàlisi territorial, amb àmbits que s'acosten al 50% de generació de documents en català, i d'altres on gairebé és testimonial la presència d'aquesta llengua en l'elaboració de models propis de documents.

2.4. Comunicació oral amb els ciutadans

- D'acord amb els entrevistats, el 47,5% de les comunicacions orals amb els ciutadans es realitzen en català i el 52,3% en castellà.
- Per àmbits territorials, els jutjats del Camp de Tarragona (38,2%) i els de l'Àmbit Metropolità de Barcelona (42,2%) són els que presenten un percentatge més baix d'utilització del català.
- També es constata un increment en l'ús del català a mesura que disminueix la dimensió del municipi: el 64,5% en català en jutjats de municipis de menys de 35.000 habitants.

2.5. Ús del català en les reunions internes de treball

- D'acord amb els entrevistats, el 43,5% dels jutjats utilitza el català en les reunions de treball i altres comunicacions orals per qüestions de feina. El 56,5% utilitza el castellà.
- Per àmbits territorials s'aprecien diferències considerables, passant del 81,3% de reunions celebrades en català a les Terres de l'Ebre al 36% de les celebrades en l'Àmbit Metropolità o en el Camp de Tarragona.
- També s'observa, al creuar les dades per dimensió municipal, que a mesura que disminueix aquesta, augmenta significativament el percentatge de reunions internes celebrades en català. A Barcelona, el català s'utilitza el 34,9% mentre que en els jutjats de les poblacions de menys de 35.000 habitants és un 65,7%.

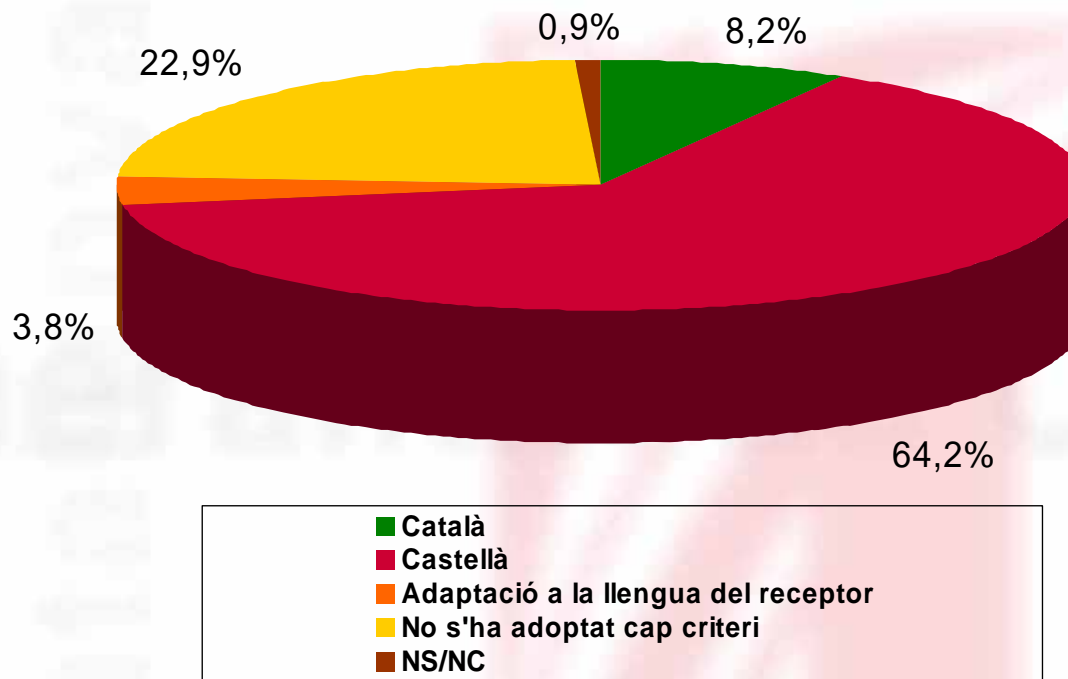

3. CRITERIS D'ÚS LINGÜÍSTIC

3.1. Criteris lingüístics: sentències

- En aquest jutjat hi ha un criteri definit sobre la llengua que s'utilitza a les sentències?

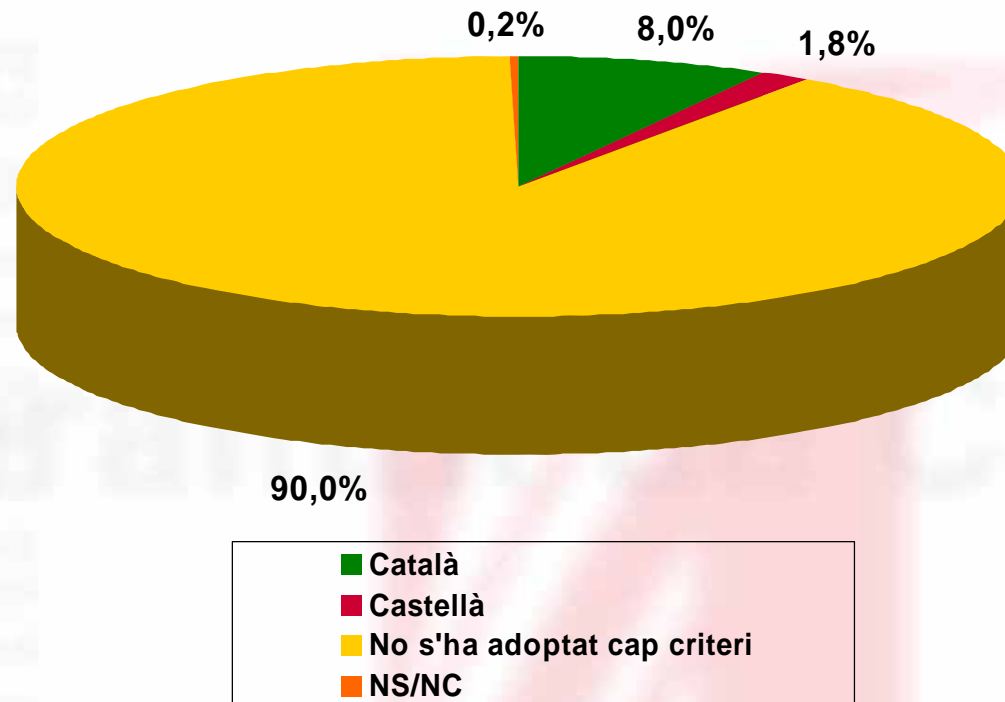
Criteris lingüístics a les sentències

3.1. Criteris lingüístics: atenció oral

- Aquest òrgan judicial té definit un criteri, ben conegut pel personal que atén el públic, sobre la llengua d'atenció orals en el primer contacte amb l'usuari?

Criteris lingüístics d'atenció oral

3.1. Criteris definits sobre la llengua utilitzada

Criteris d'ús lingüístic sobre sentències

- El 8,2% dels jutjats diuen que utilitzen per defecte el català en la redacció de les seves **sentències**. Mentre que el 64,2% manifesten que les notifiquen per defecte en castellà i un 22,9% no han adoptat cap criteri referent a la llengua a utilitzar en la redacció de les seves sentències.

Criteris sobre la resta de documentació

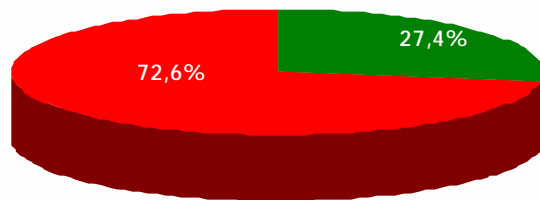
- El 14,2% dels jutjats diuen que han adoptat el criteri d'utilitzar el català en la redacció de la resta de la **documentació**. El 51,1% de les oficines ha adoptat per defecte el castellà i un 27,5% no ha adoptat cap criteri lingüístic preferent.
- Considerant que els secretaris judicials manifesten que el 80% del personal de les seves oficines judicials tenen capacitat per respondre per escrit en català, resulta molt baix el percentatge de jutjats que adopten el català com a llengua de referència en la redacció de sentències i en la resta de documentació.

3.2. Documentació rebuda d'altres administracions

- Entre un 70% i un 80% de la documentació rebuda pels jutjats que arriba de les diferents organitzacions públiques és en llengua catalana. El 88,4% de la documentació provinent dels cossos de seguretat és en català, el 70,6% de la documentació de les administracions públiques i el 77,4% de la documentació dels òrgans que es relacionen amb Justícia és en català.
- Mentre que el 27,4% de la documentació que prové dels professionals del món judicial (advocats, procuradors i pèrits) és en català.
- Probablement, aquest darrer fet contribueix a què el català sigui percebut com una llengua minoritària en el món de la justícia.

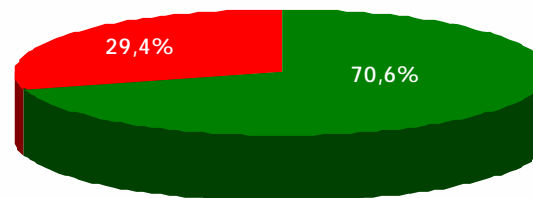
3.2. Documentació rebuda d'altres administracions

**ADVOCATS, PROCURADORS
I PÈRITS**

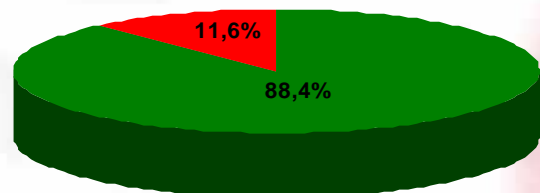
■ Català ■ Castellà

ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

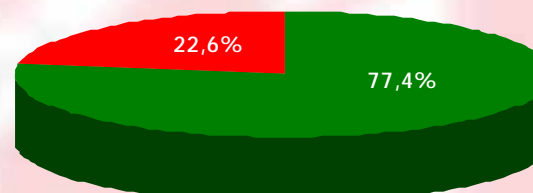
■ Català ■ Castellà

COSSOS DE SEGURETAT

■ Català ■ Castellà

**ÒRGANS QUE ES RELACIONEN AMB LA
ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA**
(Departament, Ministeri, CGPJ, Secret.
Govern...)

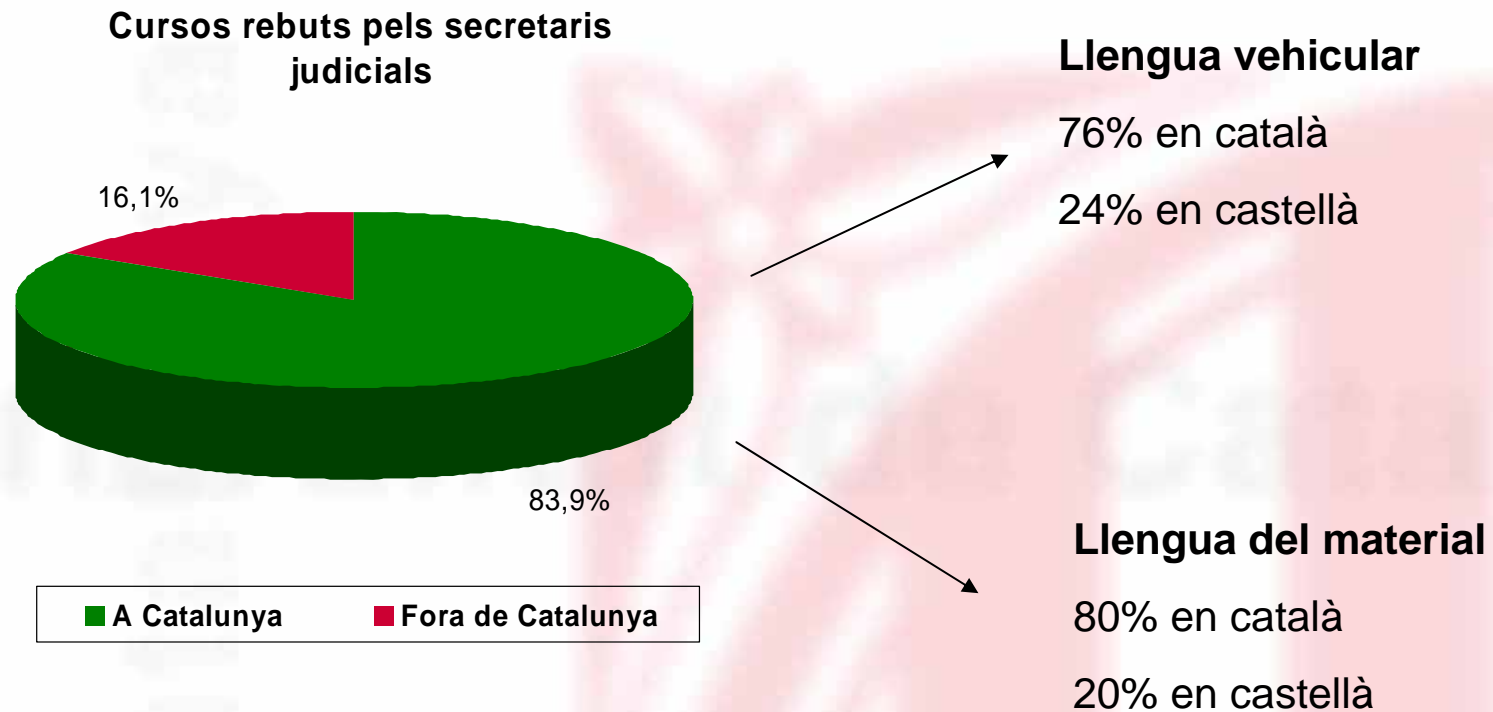

■ Català ■ Castellà

4. FORMACIÓ

4.1. Formació dels secretaris judicials

- Segons els entrevistats, el català és la llengua vehicular del 76% dels cursos i sessions formatives a Catalunya.
- La meitat dels secretaris judicials afirmen haver rebut algun curs o haver assistit a alguna conferència en el darrer any (secretaris de 275 òrgans judicials).

5. CONEIXEMENTS DE CATALÀ DEL PERSONAL

5.1. Coneixements de català del personal

<i>Quin percentatge del personal de l'òrgan judicial té els coneixements de català suficients per...</i>				
	Entendre l'usuari oralment en català	Respondre l'usuari oralment en català	Entendre documentació en català	Escriure documentació en català
Àmbit Metropolità	99,0%	91,7%	98,7%	79,1%
Comarques Centrals	99,3%	98,5%	99,3%	98,0%
Comarques Gironines	99,2%	95,5%	99,0%	87,9%
Camp de Tarragona	98,3%	87,6%	98,3%	77,5%
Terres de l'Ebre	98,0%	92,0%	98,0%	83,8%
Àmbit de Ponent	99,4%	85,0%	97,8%	73,9%
Alt Pirineu i Aran	100,0%	96,0%	100,0%	78,0%
Àmbit Civil	99,7%	93,1%	99,3%	76,8%
Àmbit Penal	98,5%	89,2%	98,6%	79,4%
Àmbit Contenc. Adm.	99,3%	93,2%	99,3%	81,9%
Àmbit Laboral	99,1%	91,1%	98,7%	78,3%
Àmbit Mixt	98,8%	93,3%	98,1%	85,3%
TOTAL	99,0%	91,7%	98,7%	80,6%

5.1. Coneixements de català del personal

- Quant a les **habilitat passives** (entendre i llegir), la pràctica totalitat del personal (al voltant del 99%) té els coneixements de català adequats per **entendre** l'usuari oralment en català i **llegir** documentació en català.
- Pel que fa a les habilitats **actives** (respondre oralment i per escrit), el 91,7% té els coneixements de català adequats per respondre l'usuari oralment en català, mentre que el 80,6% pot escriure en català documentació judicial.
- Cal destacar que hi ha 178 jutjats que manifesten que el 100% del seu personal és capaç d'escriure documentació en català. Quants als criteris lingüístics respecte les sentències, 29 jutjats emeten les sentències en català, 97 ho fan en castellà, 41 no han adoptat cap criteri lingüístic, 10 diuen que s'adapten a la llengua del receptor i 1 no ha sabut contestar.

5.1. Coneixements de català del personal

Distribució percentual dels jutjats per trams de personal amb capacitats suficients en llengua catalana per...

%	Menys d'un 25%	D'un 25 a un 50 %	D'un 51 a un 75%	Més d'un 75%	TOTAL
<i>Entendre oralment</i>	0,0	0,0	0,7	99,3	100,0
<i>Respondre oralment</i>	0,6	3,3	5,4	90,8	100,0
<i>Entendre per escrit</i>	0,0	0,2	0,9	98,9	100,0
<i>Respondre per escrit</i>	2,5	15,7	14,1	67,8	100,0

- El 90,8% de les oficines judicials tenen la majoria de personal (més del 75%) amb les competències suficients en llengua catalana per respondre oralment en català.
- El 67,8% de les oficines tenen la majoria de personal (més del 75%) capacitat per redactar en català.

6. ACTITUDS ENVERS LA LLENGUA CATALANA

6.1. Percepció de l'evolució del català en els jutjats

<i>Actualment, per comparació amb tres o quatre anys enrere, creu que l'ús de la llengua catalana al seu òrgan judicial...?</i>					
	Ha augmentat	S'ha mantingut	Ha disminuït	No ho sap/ No contesta	BASE
Àmbit Metropolità	23,4%	42,3%	3,4%	31,0%	381
Comarques Centrals	13,6%	27,3%	4,5%	54,5%	22
Comarques Gironines	29,1%	60,0%	1,8%	9,1%	55
Camp de Tarragona	17,3%	30,8%	1,9%	50,0%	52
Terres de l'Ebre	0,0%	50,0%	0,0%	50,0%	10
Àmbit de Ponent	32,0%	48,0%	16,0%	4,0%	25
Alt Pirineu i Aran	80,0%	20,0%	0,0%	0,0%	5
Àmbit Civil	27,1%	45,7%	2,9%	24,3%	140
Àmbit Penal	21,6%	45,6%	4,7%	28,1%	171
Àmbit Contenciós Adm.	32,1%	53,6%	0,0%	14,3%	28
Àmbit Laboral	30,9%	41,8%	1,8%	25,5%	55
Àmbit Mixt	17,9%	34,6%	4,5%	42,9%	156
TOTAL	23,5%	42,5%	3,6%	30,4%	550

6.1. Percepció de l'evolució del català en els jutjats

- En general, hi ha la percepció que en l'àmbit judicial el català no retrocedeix. Un de cada quatre jutjats manifesta que en els darrers tres o quatre anys l'ús del català en el seu jutjat ha augmentat, i gairebé un de cada dos considera que s'ha mantingut.
- Dels 129 jutjats que creuen que l'ús del català ha augmentat en els darrers anys, prop del 40% ho atribueixen al fet que hi ha més personal català que fa uns anys i al voltant d'un 30% a conseqüència de la normalització de l'ús social del català.
- Hi ha 234 oficines judicials que manifesten que creuen que l'ús del català s'ha mantingut en els darrers anys. Aquest fet l'atribueixen, bàsicament, a la inèrcia d'ús i al fet que el personal no ha variat en els darrers anys.
- S'ha de tenir en compte que el 30,4% dels jutjats no responen, en molts casos a conseqüència de què els secretaris judicials feia menys de tres o quatre anys que estaven al capdavant de l'oficina judicial.

6.2. Aspectes positius de l'ús del català en els jutjats

<i>Quins aspectes positius considera que té l'ús del català a l'oficina judicial?</i>						
	Proximitat/ Comoditat pel ciutadà	Foment de la llengua catalana	Per diversos motius	Ni positiu ni negatiu / Indiferent	No ho sap/ No contesta	BASE
Àmbit Metropolità	43,3%	18,9%	2,6%	29,1%	6,0%	381
Comarques Centrals	54,5%	27,3%	9,1%	9,1%	0,0%	22
Comarques Gironines	45,5%	34,5%	5,5%	10,9%	3,6%	55
Camp de Tarragona	46,2%	7,7%	1,9%	38,5%	5,8%	52
Terres de l'Ebre	90,0%	10,0%	0,0%	0,0%	0,0%	10
Àmbit de Ponent	60,0%	16,0%	4,0%	8,0%	12,0%	25
Alt Pirineu i Aran	40,0%	20,0%	0,0%	0,0%	40,0%	5
Àmbit Civil	47,1%	17,9%	0,7%	30,7%	3,6%	140
Àmbit Penal	44,4%	18,7%	2,9%	25,1%	8,8%	171
Àmbit Contenciós Adm.	39,3%	17,9%	7,1%	21,4%	14,3%	28
Àmbit Laboral	47,3%	21,8%	5,5%	20,0%	5,5%	55
Àmbit Mixt	46,8%	21,2%	3,8%	24,4%	3,8%	156
TOTAL	45,8%	19,5%	3,1%	25,6%	6,0%	550

- El principal aspecte positiu que hi veuen en l'increment de l'ús del català en el món judicial, és per aproximar-se al que vol el ciutadà (45,8%). La percepció entre els secretaris judicials que el foment de la llengua catalana és un aspecte positiu a l'oficina judicial és minoritari (19,5%).

6.3. Aspectes negatius de l'ús del català en els jutjats

<i>Quins aspectes negatius considera que té l'ús del català a l'oficina judicial?</i>							
	Desconeixement del personal	Problematitza el funcionament	Majoria usuaris no parlen català	No és ni positiu ni negatiu	Cap	No ho sap/No contesta	BASE
Àmbit Metropolità	9,7%	13,1%	10,0%	9,2%	53,8%	4,2%	381
Comarques Centrals	9,1%	9,1%	4,6%	0,0%	77,3%	0,0%	22
Comarques Gironines	9,1%	18,2%	3,6%	0,0%	67,3%	1,8%	55
Camp de Tarragona	11,5%	19,2%	5,8%	3,9%	55,8%	3,9%	52
Terres de l'Ebre	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%	80,0%	0,0%	10
Àmbit de Ponent	8,0%	8,0%	0,0%	4,0%	32,0%	48,0%	25
Alt Pirineu i Aran	0,0%	20,0%	20,0%	0,0%	40,0%	20,0%	5
Àmbit Civil	10,7%	16,4%	5,0%	15,0%	46,4%	6,4%	140
Àmbit Penal	7,6%	13,5%	14,6%	5,8%	52,0%	6,4%	171
Àmbit Contenciós Adm.	7,1%	14,3%	10,7%	3,6%	50,0%	14,3%	28
Àmbit Laboral	0,0%	10,9%	1,8%	1,8%	81,8%	3,6%	55
Àmbit Mixt	14,1%	13,5%	5,8%	3,2%	59,6%	3,8%	156
TOTAL	9,5%	14,0%	8,2%	6,9%	55,6%	5,8%	550

- Més de la meitat dels secretaris judicials opinen que l'ús del català a les oficines judicials no té cap aspecte negatiu.
- Al voltant del 32% de secretaris opinen que l'ús de la llengua catalana té algun aspecte negatiu. Principalment perquè problematitza el funcionament del jutjat i en segon lloc perquè comporta dificultats pel personal i els usuaris.

7. CONCLUSIONS

7.1. Conclusions

ÀMBIT TERRITORIAL

Els percentatges més baixos d'ús del català es presenten a l'Àmbit Metropolità i al Camp de Tarragona, mentre que les Comarques Centrals i les Comarques Gironines junt amb l'Àmbit de Ponent són els que manifesten un ús més elevat del català.

DIMENSIÓ MUNICIPAL

Es constata una tendència a utilitzar més la llengua catalana a mesura que disminueix la grandària del municipi.

ÀMBIT JURISDICCIONAL

En l'Àmbit Contenciós Administratiu i en el Laboral és on es detecta un ús més elevat del català. Per contra, en l'Àmbit Penal és on es veu més reduïda la presència d'aquesta llengua.

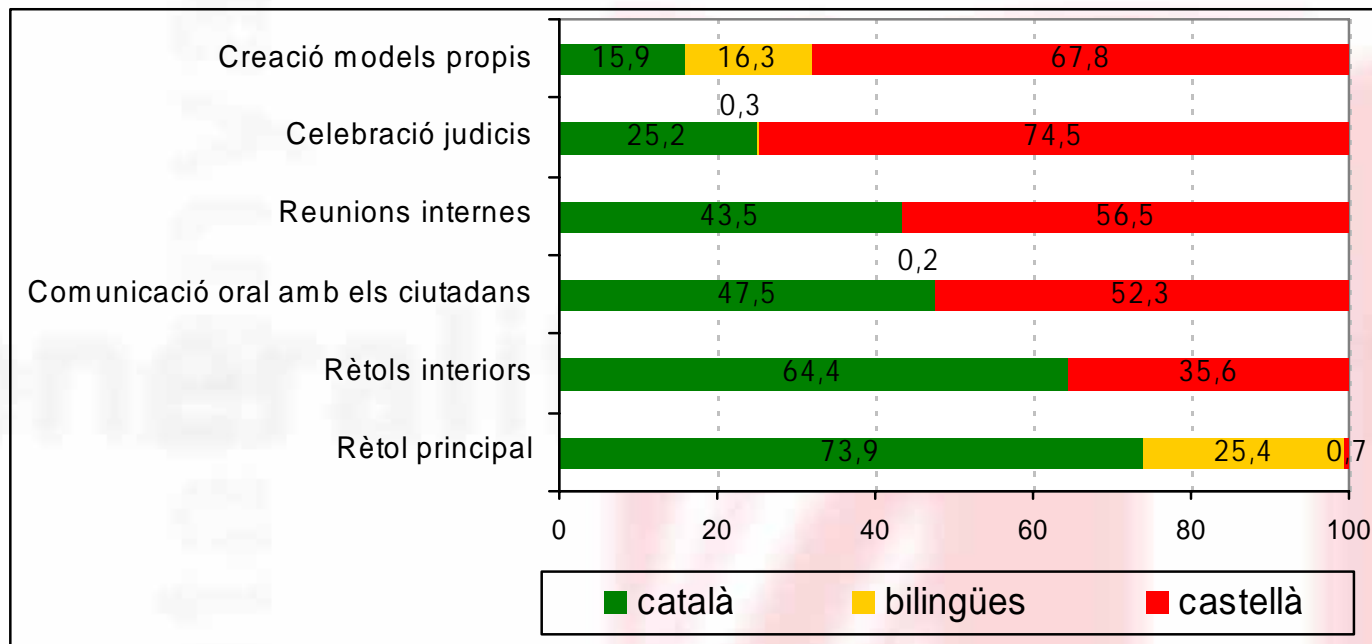
7.2. Resum d'usos lingüístics

La creació de models propis i la celebració de judicis són els àmbits més deficitaris quant a l'ús del català

En les reunions internes i en la comunicació oral amb el ciutadans ambdues llengües oficials són força paritàries

La retolació és majoritàriament en català

Usos lingüístics en diversos ítems

7.2. Quadre resum

		En català	En castellà	Ambdues llengües/ adaptació al receptor	No s'ha adoptat cap criteri Ns/Nc
Usos lingüístics	Rètol principal	73,9	0,7	25,4	-
	Rètols interiors	64,4	35,6	-	-
	Comunicació oral amb els ciutadans	47,5	52,3	-	0,2*
	Reunions internes	43,5	56,5	-	-
	Celebració judicis	25,2	74,5	-	0,3*
	Creació de models propis	15,9	67,8	16,3	-
Criteri d'ús lingüístic	Redacció resta documentació	14,2	51,1	7,1	27,7**
	Redacció sentències	8,2	64,2	3,8	23,8**
	Atenció oral a l'usuari	8,0	1,8	-	90,2**
Documentació rebuda	Documentació rebuda cossos seguretat	88,4	11,6	-	-
	Documentació rebuda Adm. Justícia	77,4	22,6	-	-
	Documentació rebuda Adm. Púb.	70,6	29,4	-	-
	Documentació rebuda advocats, procuradors...	27,4	72,6	-	-
Formació	Material lliurat a cursos i jornades	80,0	20,0	-	-
	Llengua vehicular cursos i jornades	76,0	24,0	-	-

*Els percentatges referents als usos lingüístics fan referència a l'ús de llengües que no són ni el català ni el castellà.

**Els percentatges referents al criteri d'ús lingüístic fan referència en la seva gran majoria a què no s'ha adoptat cap criteri lingüístic i una minoria aquells jutjats que no han contestat